

Kela|Fpa[®]

Terapioiden palveluntuottajien kumppanuustapaaminen

11.6.2024 klo 9-12

Tervetuloa tapaamiseen!

- Tilaisuutta ei tallenneta
- Tilaisuuden materiaali tulee tilaisuuden jälkeen verkkosivuille [Kuntoutuksen tapahtumat ja koulutukset | Kumppanit | Kela](#) suomeksi ja ruotsiksi
- Viestiseinä on käytettävissä tilaisuuden aikana
 - Viestiseinällä esitettyihin kysymyksiin vastataan joko suoraan viestiseinälle tai Kelan verkkosivuilla tilaisuuden jälkeen julkaistavassa materiaalissa
 - Emme vastaa yksittäistä asiakasta koskeviin kysymyksiin tilaisuudessa. Asiakaskohtaisissa kysymyksissä ole yhteydessä Kelan viranomaislinjaan

Tapaamisen ohjelma

- Tapaamisen aloitus
- Omakuntoutus Kelan järjestämissä kuntoutuspalveluissa
- Ajankohtaista sopimuskaudelta
 - Nostoja ennakkokysymyksistä
 - Verkostokäynnit
 - Huomioitavia asioita
 - Sopimus ja sopimuskauden aikaiset muutokset
- Auditoinnin terveisiä
- Tulevien terapiaohjelmien valmistelu
- Ajankohtaisia asioita ja yhteystiedot
- Tapaamisen päätös

Kertauksena tärkeimmät vinkit:

1. Perehdy palvelukuvaukseen
2. Perehdy sopimukseen
3. Tutustu laskutusohjeisiin
4. Seuraa Kelan verkkosivuja
5. Ilmoita muutoksista ajantasaisesti
6. Pidä omat yhteystietosi ja verkkosivusi ajan tasalla
7. Ota yhteyttä matalalla kynnyksellä (yhteystiedot esityksen lopussa)

Kela|Fpa[®]

Omakuntoutus Kelan järjestämässä kuntoutuspalveluissa

Tutkijat Anna-Marie Paavonen & Maarit Karhula, Kelan tutkimus

Sisältö

- Omakuntoutuksen käsite
- Käynnissä oleva tutkimus

- Alustavia havaintoja tutkimuksen haastatteluaineistosta
 - Käsite
 - Toteutustapoja
 - Toteutumisen edellytyksiä
 - Rooli kuntoutuksessa

Omakuntoutuksen käsite

Omakuntoutuksen käsite 1/3

- Omakuntoutus on kuntoutujan itsensä toteuttamaa, mutta sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattihenkilön kanssa yhdessä suunnittelemaa kuntoutumistarpeeseen parhaiten sopivaa näyttöön perustuvaa kuntoutusta (mukaillen Routasalo ja Pitkälä 2009).
- omatoimisesti toteutettu ammattilaisen ohjaama kuntoutus (sivu 10)
- Lisätietoja: Salminen, A-L. [Omakuntoutuksesta yksilön hyvinvoinnin hallintaan.](#) Helsinki: Kela, Työpapereita 168, 2022.

Omakuntoutuksen käsite 2/3

- Käynnissä olevassa tutkimuksessa omakuntoutuksella tarkoitetaan asiakkaan omatoimisesti toteuttamaa harjoittelua tai toimintaa, joka on
 - asiakkaan ja ammattilaisen yhdessä suunnittelemaa
 - ammattilaisen seuraamaa
 - yksilölliseen kuntoutumistarpeeseen soveltuvaa
 - näyttöön perustuvaa.
- Omatoiminen harjoittelu tai toiminta, joka on osa kuntoutuspalvelua tai -toimenpidettä
- Yksi keino kuntoutumisen (tai asiakkaan omien tavoitteiden) edistämisessä

Omakuntoutuksen käsite 3/3

- Omakuntoutuksen käsite on uusi tapa hahmottaa asiakkaan aktiivisuutta ja osallistumista edistävä toiminta kuntoutuksessa.
- Käsitteellä on vahva kytkös kuntoutuksen muuttuvaan paradigmaan.
 - Kuntoutuksen keskiössä on yhä enemmän henkilön yksilölliset tarpeet hänen omissa arkiympäristöissään yksittäisten kuntoutustoimenpiteiden tarkastelun sijaan.
- Omakuntoutus voi edistää henkilön osallistumista kuntoutukseen ja kuntoutuksen tuloksellisuutta, kuten hyötyjen siirtymistä arkeen (esim. Buckingham ym. 2016; Parsons ym. 2017).
- Lisäksi se voi edistää henkilön itseohjautuvuutta ja omaehtoista osallistumista hänen omissa arkiympäristöissään.
- Omakuntoutuksen toteutuminen ja hyötyjen saavuttaminen edellyttävät henkilön yksilöllisen arjen ja arjen toimintaympäristöjen ymmärtämistä (esim. Ellis ym. 2017).

Käynnissä oleva tutkimus

Tutkimuksen tausta

- Kelan järjestämiin kuntoutuspalveluihin sisältyy useita toimintatapoja, jotka ovat omakuntoutusta, esimerkiksi
 - Yksilöterapiassa asiakasta voidaan ohjata omatoimiseen harjoitteluun omassa arjessaan.
 - Kurssimuotoisissa palveluissa asiakasta voidaan ohjata tekemään välitehtäviä kurssijaksojen väleissä.

Kelan järjestämät kuntoutuspalvelut

- Yksilöterapiat
- Moniammatillinen yksilökuntoutus
- Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit
- Kuntoutuspsykoterapia
- Ammatilliset kuntoutuspalvelut

Omakuntoutus Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksissa 1/3

Käsite mukana vuonna 2024 käyttöön otetuissa palvelukuvauksissa

- Aivoverenkiertohäiriötä sairastavan kuntoutuskurssi aikuiselle
- MS-tautia sairastavan kuntoutuskurssi ja sopeutumisvalmennus aikuiselle
- Aikuisen sydänkuntoutuskurssi
- Tules-etäkuntoutuskurssi ja Tules-kuntoutuskurssi aikuiselle
- Ammatillinen kuntoutus, KIILA-kurssi
- NUOTTI-valmennus
- LAKU-perhekuntoutus
- Nuoren elo -kurssi
- Harkinnanvarainen moniammatillinen yksilökuntoutus aikuiselle
 - Aistivammat
 - Neurologiset sairaudet
- Harkinnanvarainen moniammatillinen yksilökuntoutus lapselle ja nuorelle
 - Aistivamma
 - Neurologiset sairaudet ja yleissairaudet

Omakuntoutus Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksissa 2/3

Palvelukuvaukset muodostuvat kahdesta osasta: 1) Kuntoutuspalvelukohtainen osa ja 2) Yleinen osa

Yleinen osa

- Kuntoutuksessa käytettävä sanasto
- Omakuntoutus
 - on asiakkaan omassa arjessaan toteuttamaa kuntoutusta, jonka kuntoutuksen ammattihenkilöt suunnittelevat yhdessä asiakkaan kanssa ja jonka toteuttamiseen ammattihenkilöt ohjaavat asiakasta.
- Hyvä kuntoutuskäytäntö
 - Asiakkaan kuntoutusprosessiin nivotaan hänen tarpeidensa ja tavoitteidensa mukaisesti omakuntoutusta, joka on asiakkaan toteuttamaa, mutta kuntoutuksen ammattihenkilöiden suunnittelemaa kuntoutustarpeeseen parhaiten sopivaa kuntoutusta (Salminen 2022).
- Välitehtävät, väliyhteydenotot, kuvapuhelut, verkostotyö

Omakuntoutus Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksissa 3/3

- Palveluntuottajien tehtäviä kuntoutuksen päättyessä
 - Seuranta on asiakkaan kuntoutumisprosessissa merkityksellinen osa. Seurannassa moniammatillisen tiimin tehtävänä on arvioida, onko asiakas tehnyt **omakuntoutukseen liittyvät harjoitukset** oikein tai osallistunut säännöllisesti suunniteltuun toimintaan, onko saavutettu tuloksia ja miten esimerkiksi harjoitusohjelmaa on mahdollisesti muutettava. **Seuranta mahdollistaa tarvittavat muutokset** asiakkaan kuntoutusprosessiin, esimerkiksi sen sisältöön, intensiivisyyteen, **omakuntoutuksen toteutukseen** tai yhteistyöhön, ja tukee osaltaan asiakkaan muutosprosessia.
- Loppukeskustelu, seurantayhteydenotto: omakuntoutuksen jatkumisen tukeminen kuntoutuksen jälkeen
- Kuntoutuspalaute: johtopäätökset sekä jatkosuositukset ja -suunnitelmat (ml. omakuntoutus), suunnitelman toteuttamiseksi mahdollisesti jatkossa tarvittava tuki ja/tai palvelut, niiden aikataulu sekä miten näiden saatavuus on varmistettu

Omakuntoutus Kelan järjestämässä kuntoutuspalveluissa –tutkimus 1/2

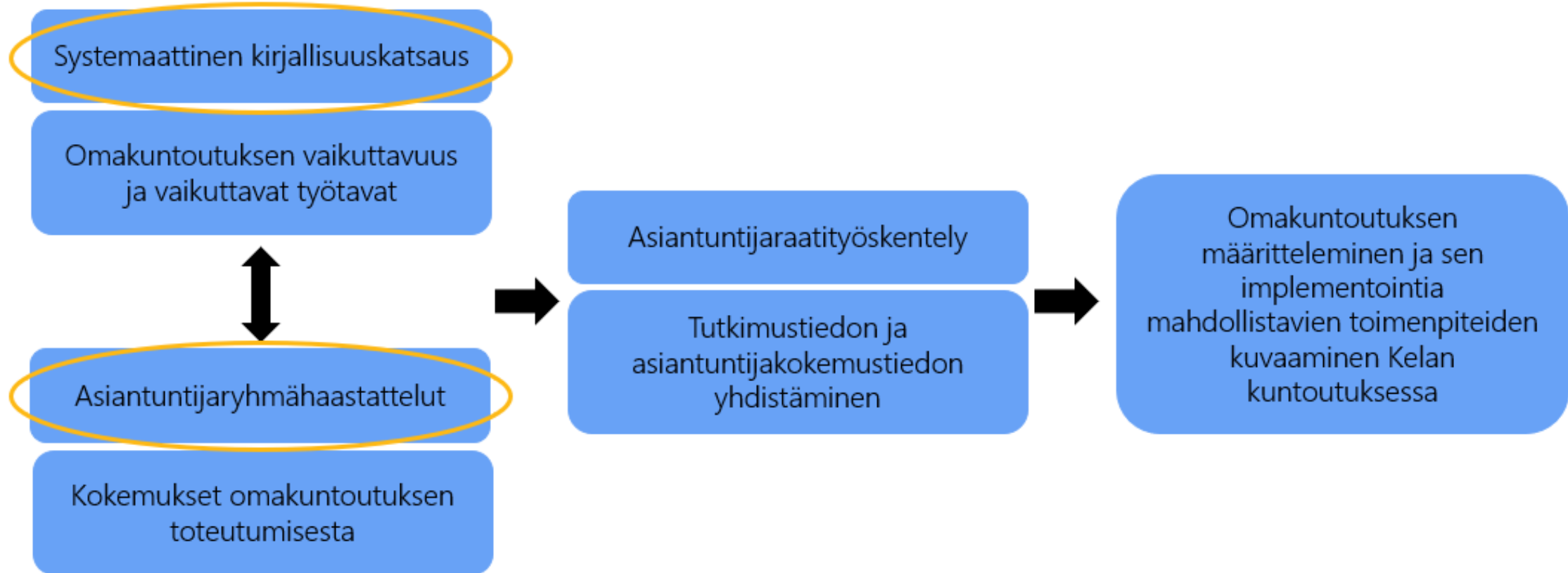
- Tutkimuksen tavoite on tuottaa tietoa omakuntoutuksen vaikutuksista sekä sen toimivuuden ja toimeenpanon eli implementoinnin edellytyksistä Kelan järjestämässä kuntoutuspalveluissa.
- Tutkimus toteutetaan vuosina 2023–2024.
- Tutkimushanke on osa Kelan Muutos III -hankkeen tutkimuskokonaisuutta.

Omakuntoutus Kelan järjestämissä kuntoutuspalveluissa –tutkimus 2/2

Tutkimuksessa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

- 1 millaisia vaikutuksia omakuntoutusinterventioilla on havaittu, millaisia elementtejä vaikuttaviin omakuntoutusinterventioihin sisältyy sekä millaisia taitoja ja osaamista omakuntoutuksen toteuttaminen vaatii asiakkailta ja ammattilaisilta
- 2 mitä omakuntoutuksella tarkoitetaan Kelan järjestämissä kuntoutuspalveluissa
- 3 miten omakuntoutuksen toimeenpanoa eli implementointia voidaan edistää Kelan kuntoutuspalveluissa (esim. ammattilaisten roolit omakuntoutuksen toteutumisessa, Kelan kuntoutuksen palvelukuvausten rooli).

Tutkimuksen toteuttaminen 1/3

Tutkimuksen toteuttaminen 2/3

- Tutkimuksen toteuttamisessa huomioidaan omakuntoutuksen mahdolliset erityispiirteet erilaisilla asiakasryhmillä, kuten lapsilla ja perheillä sekä maahan muuttaneilla henkilöillä (esim. tulkkauksen järjestäminen).
- Lisäksi toteuttamisessa hyödynnetään implementointitutkimuksen viitekehystä (Consolidated Framework for Implementation Research ja RE-AIM -mallit, Wierenga ym. 2013).
- Tutkimuksen perusteella kirjoitetaan tutkimusjulkaisuja sekä **yleiskielinen opas** omakuntoutuksen toteuttamiseen Kelan kuntoutuksessa.

Tutkimuksen toteuttaminen 3/3

- Tutustu alustaviin havaintoihin: [Omakuntoutuksen käsite korostaa asiakkaan aktiivista roolia | Kelan tietotarjotin](#)
- **Laita muistiin!** Tutkimuksen tuloksista kerrotaan **tiistaina 17.12.2024** avoimessa hybridiseminaarissa.
- Omakuntoutus-teema mukana myös Kela tutkii kuntoutusta -seminaarissa.
 - [Seminaari 5.9.2024: Kela tutkii kuntoutusta: kuntoutus kaikkien ulottuville | Kelan tietotarjotin](#)

Systemaattinen kirjallisuuskatsaus 1/2

- PROSPERO-rekisteröinti: kesäkuu 2023
(‘Effects of self-rehabilitation on functioning and quality of life. A systematic review.’)
- Tiedonhaut: elokuu 2023
- Tällä hetkellä käynnissä hakutulosten läpiluku (COVIDENCE)
- Aineiston tarkastelu aloitetaan tunnistetuista systemaattisista kirjallisuuskatsauksista.

Esimerkkejä hakutermeistä

‘home based’ TAI ‘self guided’ TAI ‘self manage*’ TAI ‘self directed’ TAI ‘self monitor*’ TAI ‘self supervised’ TAI ‘self rehabilitation’

‘rehabilitation’ TAI ‘intervention’ TAI ‘therapy’ TAI ‘treatment’

Hakutietokannat

Embase, PubMed, CINAHL, PsycArticles, Cochrane Library ja Medic

Hakutulokset

14 638 otsikkoa ja abstraktia

Systemaattinen kirjallisuuskatsaus 2/2

- Poissulkuperusteita
 - Omahoito ('self care', 'self-management')
 - Sairauden hallinta
 - Terveysten edistäminen tai riskien ennaltaehkäisy (esim. kohderyhmän perusteella)
 - Ammattilaisen kotona toteuttamat terapiakerrat
 - Itsehoito-ohjelmat (esim. verkossa; ellei osa laajempaa kuntoutusprosessia)
 - Ainoastaan tiedon antamista

Asiantuntijahaastattelut

- 20 kuntoutuksen palveluntuottajien ryhmä- tai yksilöhaastattelua (n = 51)
 - Yksilöterapiat (lapset ja perheet, aikuiset)
 - Kurssit ja moniammatillinen yksilökuntoutus (lapset ja perheet, aikuiset)
 - Valmentavat palvelut
 - Mielenterveyskuntoutus (kurssit, psykoterapia)
 - Ammatillinen kuntoutus (nuoret, aikuiset)
- 6 järjestötoimijoiden ryhmä- tai yksilöhaastattelua (n = 12)
- 2 Kelan kuntoutuksen asiantuntijoiden ryhmähaastattelua (n = 6)

Alustavia havaintoja tutkimuksen haastatteluaineistosta

Tuttu ilmiö, uusi käsite

(Lasten ja perheiden yksilöterapiat)

Ajattelen, että ei varmaan tällaisella termillä [omakuntoutuksen käsite ole tuttu], mutta ilmiö on toki ihan tällaisen siirtovaikutusefektin mahdollistamiseksi tuttu, ja sillä lailla ajattelen, että äärimmäisen tärkeä aihe, keskeinen kuntoutuksen vaikuttavuuden kannalta.

käsite sinänsä ei ole tuttu tai käytetty, mutta samalla tavalla kuin edelliset puheenvuorot olivat, niin käsitän tällaisena osana sitä yksilöterapiaa, kiinteänä osana. Ja että se liittyy näihin terapioiden välillä toteutettaviin harjoitteisiin toimintakyvyn edistämiseksi. (Aikuisten yksilöterapiat)

Omakuntoutuksen toteutustapoja tutkimuksen alustavien havaintojen perusteella

Omakuntoutuksen toteutustapoja

- Ajatusmallien ja kehollisten tuntemusten havainnointi

Psykoterapia (H19)

*Saatan antaa ihan tällaisia **havainnointitehtäviä**. Jos on joku uskomus esimerkiksi, että vastaantulijat, kaikki näyttää niin vihaiselta ja katsoo minua halveksuvasti. Saatan antaa esimerkiksi sellaisen tehtävän, että etsi neutraaleja kasvokuvia tai neutraaleja ihmisiä, kenellä on neutraali katse.*

Tai sitten tällaisia, milloin joku ilmiö, niin milloin se ei ole läsnä. Tällaisia vastakkaisia ilmiöitä - -

Mutta myös sellaisia kehollisia, että jos on esimerkiksi ahdistusta, niin missä se tuntuu, minkälainen alue. Ihan vaan, että ei lähdetä sitä ajatusta jotenkin työntämään pois, vaan pikemminkin kehollisia havaintoja tekemään, jolloin ihmiselle tulee aika samalla sitä säätelykykyä siihen.

Omakuntoutuksen toteutustapoja 1/2

- Uusien toimintamallien käyttöönotto tai tehtävät arjessa

Lasten ja perheiden yksilöterapiat (puheterapia) (H1)

*Tietenkin riippuu lapsen iästä, mutta jos lähdetään ihan varhaiskuntoutuksesta, oikein on pieni lapsi, niin me mietitään yhdessä vanhempien kanssa, että **mitä siellä arjessa voisi tehdä sen pienen lapsen kanssa, jotta hänen puheen ja kielen kehitys ja kommunikaatio lähtisi edistymään.** Ne voi esimerkiksi olla se, että pukemistilanteessa kiinnitetään huomiota siihen vuorovaikutukseen*

- - Eli me tiiviisti näiden vanhempien kanssa suunnitellaan yhdessä, että mitä se koti- omakuntoutus, ne välitehtävät siellä arjessa on, jotta se nivoutuu sinne arkeen ja arjen tilanteisiin.

Sitten kun on isommasta lapsesta kyse, niin sitten voidaan ihan tehdä erillisiä tehtäviä, tehtävyyppisiä, esimerkiksi, että on sitten- jos harjoitellaan vaikka lukemaan, niin sitten näitä lukemisen harjoittelutehtäviä - -

Omakuntoutuksen toteutustapoja 2/2

- Uusien toimintamallien käyttöönotto tai tehtävät arjessa

Lasten ja perheiden yksilöterapiat (fysioterapia) (H1)

*kyllähän se juuri sen pienen lapsen kohdalla on tosi paljon sitä **arkeen toiminnan nivouttamista**, että siellä esimerkiksi ohjataan vanhemmille, jos on kyse vaikka vauvaikäisestä tai taaperoikäisestä, niin ohjataan vanhemmille esimerkiksi lapsen kantamisasentoja, syöttämisasentoja, pukemis-, vaipanvaihtoasentoja, ihan sinne puhtaasti arkeen meneviä asioita, jotka toistuu arjessa useita kertoja*

- - Se tiedetään, että erityislasterien perheissä se arki on muutenkin hektistä, niin ei sinne hirveästi sellaista erityisempää sitten enää kannata laittaa.

Omakuntoutuksen edellytyksiä tutkimuksen alustavien havaintojen perusteella

Omakuntoutuksen edellytyksiä

- Riittävät voimavarat

Psykoterapia (H19)

kun on kovin huono vointi, niin - - siinä menee pitkään ja usein tarvitaan kauan sen työntekijän kannattelua ennen kuin sitten [asiakas] siirtyisi oikeasti sellaiseen tässä mielessä omakuntoutukseen.

*sitten kun voimavaroja alkaa olla riittävästi ja saa juuri, mitä sinä puhuit [toinen haastateltava] niistä onnistumisen kokemuksista, niin sitten se alkaa ehkä lähteä sellainen **hyvä kierre**. Huomaa, et minä voinkin ja minä teinkin jotenkin eri tavalla tai minä havainnoin tätä. Sittenhän se lähtee jotenkin tukemaan niitä voimavaroja.*

Mutta että sitten on kyllä se vaihe, jossa se on ehkä enemmän, voi tuottaa juuri niitä liiallisia vaatimuksia ja epäonnistumisen kokemuksia.

Omakuntoutuksen edellytyksiä

- Motivaatio

Aikuisten yksilöterapiat (fysioterapia) (H9)

jos tulee uusi asiakas - - niin he voi olla ensi alkuun kauhean vastaanottavaisia ja innoissaan, että nyt alkaa vähän jotakin uutta. Sitten kun annetaan harjoituksia niin he tekee niitä jonkun aikaa, mutta pikkuhiljaa se into vähän hiipuu. - -

Se ehkä vaatii sitä että täytyy välillä- tai täytyy tietysti kannustaa ja ohjata sitten seurantaan vielä, että tapahtuu kehitystä. Se lisää motivaatiota totta kai.

Omakuntoutuksen edellytyksiä

- Ammattilaisen antama tuki

Lasten ja perheiden yksilöterapiat (fysioterapia) (H1)

kyllähän se on sellaista jatkuvaa haistelua ja sitä sen asiakkaan ja perheen tilanteen sellaista tuntemista ja haistelua - -

ja toisaalta - - myös tulla sinne sen perheen lähelle ja - - näyttää sillä omallakin mallilla sen, että minä olen tässä teidän kanssa, että tehdään yhdessä ja mietitään yhdessä, että ei minullakaan ole mitään oikeita vastauksia välttämättä, että kokeilemalla selviää.

- - jatkuvaa sellaista myös oman toiminnan muuttamista ja kyllähän se muuntautumiskykyä vaatii hyvin paljon.

Omakuntoutuksen edellytyksiä 1/2

- Ammattilaisen antama tuki

Psykoterapia (H19)

H1: Se on aika olennaista, että he saavat onnistumisen kokemuksia.

H2: Kyllä, juuri niin. Se onkin ehkä sellainen, missä pystyy terapeuttina olemaan apuna, miettimään juuri, että miten se olisi mahdollista. Se ettei - - ne muutokset tai mitä se onkaan harjoitukset, kokeilut, niin liian jotenkin epämääräisiä tai suurpiirteisiä tai "koitan huolehtia itsestäni paremmin", vaan että mitä se oikeastaan- että onko se sitten se 15 minuuttia ennen nukkumaan vai mitä se on. Että se on myös jotenkin jotakin, mitä voidaan yhdessä seurata tai mikä on oikeasti mahdollista toteuttaa.

H1: Juuri näin.

Omakuntoutuksen edellytyksiä 2/2

- Ammattilaisen antama tuki

Psykoterapia (H19)

H1: - - Omakuntoutus on tärkeää, mutta sen täytyy tapahtua kyllä suhteessa jonkun kanssa.

H2: Tuo on niin totta. Niihin korvaaviin kokemuksiin on vaikea päästä yksin. - -

H1: Ja ettei jää sellaisten myöskään sietämättömien olojen kanssa yksin, koska se on ehkä monilla se, mikä on, minkä takia voikin niin huonosti, että on jäänyt yksin. Sitten soisi, ettei se hoito jotenkin tuota uudelleen sellaista, että "kato netistä hoito-ohje" -tyyppisesti.

H2: Joo, ei niin voi tehdä. Se on vähän [kuin] heittäisi ihmisen syvään päähän uimataidottomana.

H1: Kyllä. Sitten kun vähän jo on opeteltu yhdessä uimaan, niin sitten voi vähän päästää irti.

Omakuntoutuksen edellytyksiä

- Läheisten ja avustajien rooli

Aikuisten yksilöterapiat (neuropsykologinen kuntoutus) (H9)

kun me ajatellaan aivovamman saaneita, niin nimenomaan se haaste voi olla siinä, etenkin näissä otsalohkovammoissa, että sitä motivaatiota ei synny. Koska se on aika monimutkainen kognitiivinen prosessi. - - Mutta siinäkin näen sen psykoedukaation tärkeäksi ja sitten sen, että heillä olisi mahdollisesti avustajaa tai omaisia, jotka mieltäisi sen oireen ja kykenisivät lähtemään niitä asioita tukemaan ja esittämään. - -

Sitten vielä näissä aivovammoissa usein ne toiminnanohjauksen ongelmat tulee, eli aloitekyky. - - motivaatio on vahva, mutta ei käynnisty ne prosessit. Vaan tarvitaan se joku ulkopuolinen joka sanoo, hei, nyt lähdetään tekemään.

Ja myös muistin kohdalta, että vaikka kuinka olisi motivaatiota, halua, niin en minä muistakaan tehdä niitä harjoitteita. Eli se ohjaus siellä kotona näissä vaikeissa vammoissa.

Omakuntoutuksen rooli kuntoutuksessa tutkimuksen alustavien havaintojen perusteella

Omakuntoutuksen rooli kuntoutuksessa

- "kyllähän se suurin kaikki tapahtuu kuitenkin sitten siellä terapiahuoneen ulkopuolella"

Psykoterapia (H19)

*vaikka ensin jotenkin, tuntui vaikealta koko omakuntoutusajatus, niin nyt alan ajatella, että ehkä se on kuitenkin sitten kaikkein se olennaisinkin asia, että sitä vaan joskus tehdään vähemmän tietoisesti ja joskus enemmän tietoisesti ja joskus enemmän strukturoidusti ja joskus vähemmän. Mutta **kyllähän se suurin kaikki tapahtuu kuitenkin sitten siellä terapiahuoneen ulkopuolella.***

Omakuntoutuksen rooli kuntoutuksessa

- "Tavallaanhan se on siis koko ajan sitä [omakuntoutusta]"

Psykoterapia (H14)

Tavallaanhan se on siis koko ajan sitä [omakuntoutusta]. En esimerkiksi kovinkaan paljon anna mitään tehtäviä ihmisille, koska koen, että jos annan tehtävän, se on tavallaan minun ajatus siitä. Kysyn hyvin usein, että "mitä sinä voit tehdä, että tämä asia menee eteenpäin?", tai- Se on joka vaiheessa sisällä - - minun on tosi vaikea edes yksilöidä, koska se rakentuu siihen - -

Yksittäiset tehtävät voi olla jonkun konkreettisen asian ympärillä, mutta paljon pitää tapahtua siellä perustassa. Koska muutenhan se ihminen olisi ihan itse tehnyt ne jo, jos se olisi tavallaan mahdollista noin vaan.

Omakuntoutuksen rooli kuntoutuksessa

- "ihmeet tapahtuu arjessa"

Lasten ja perheiden kurssit (H7)

[perheillä] saattaa olla hirveän isoja odotuksia sitä kohtaan, että kun ovat meidän talossa laitosjaksolla, että sitten asiat etenee ja rytisee niin sanotusti eteenpäin. - - mutta yritän aina realistisesti ja rakentavasti sitä tsempata, että ne ihmeet tapahtuu siellä arjessa.

Eli toisin sanoen, kun me ollaan tunnistettu siellä asiakkaan ja työntekijöiden välisesti niitä kuntoutustarpeita ja päästy niihin antamaan vinkkejä ynnä muuta, niin sitten olisi nimenomaan upeaa, että se juuri tämä omakuntoutus sen ihmeen tuottaisi, jotta sitten vaikka seuraavalla kuntoutusjaksolla päästäisiin seuraamaan - - miten tavoitteet on edennyt.

LÄHTEET

Autti-Rämö I, Mikkelsen M, Lappalainen T. Kuntoutumisen prosessi. Julkaisussa: Autti-Rämö I, Salminen A-L, Rajavaara M, Melkas S, toim. Kuntoutuminen. Helsinki: Duodecim, 2022. Viitattu 25.10.2023.

Buckingham SA, Taylor RS, Jolly K, ym. Home-based versus centre-based cardiac rehabilitation. Abridged Cochrane systematic review and meta-analysis. *Open Heart* 2016; 3(2): e000463.

Ellis J, Boger E, Latter S, ym. Conceptualisation of the 'good' self-manager. A qualitative investigation of stakeholder views on the self-management of long-term health conditions. *Soc Sci Med* 2017; 176: 25–33. DOI: 10.1016/j.socscimed.2017.01.018.

Parsons CE, Crane C, Parsons LJ, ym. Home practice in Mindfulness-Based Cognitive Therapy and Mindfulness-Based Stress Reduction. A systematic review and meta-analysis of participants' mindfulness practice and its association with outcomes. *Behav Res Ther* 2017; 95: 29–41. DOI: 10.1016/j.brat.2017.05.004.

Routasalo P, Pitkälä K. Omahoidon tukeminen. Opas terveydenhuollon ammattihenkilöille. Helsinki: Duodecim, 2009.

Salminen A-L. Omakuntoutuksesta yksilön hyvinvoinnin hallintaan. Helsinki: Kela, Työpapereita 168, 2022. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/343109>

Wierenga D, Engbers LH, Empelen PV, ym. What is actually measured in process evaluations for worksite health promotion programs. A systematic review. *BMC Public Health* 2013; 13: 1190. DOI: 10.1186/1471-2458-13-1190.

Kiitos!

anna-marie.paavonen@kela.fi

maarit.karhula@kela.fi

Kela[®] tietopalvelut

Kela|Fpa[®]

Nostoja ennakkokysymyksistä

Suunnittelija Tuuli Saarni, kuntoutuspalvelujen ryhmä

Terapiapalautteen ja GAS-lomakkeen koulutus

Kysymys: Onko Kela järjestämässä valtakunnallista koulutusta kohdennetusti terapeuteille palautteen kirjaamisesta (KU117)? Entä GAS-koulutusta?

Vastaus: Kela ei järjestä koulutusta terapiapalautte- (KU 117) tai Omat tavoitteeni (GAS)-lomakkeille kirjaamisesta.

GAS-lomakkeen käytöstä tekeillä tallenne nimellä "Tavoitteiden asettaminen Kelan kuntoutuksessa". Tallenne julkaistaan Kela.fi-sivustolla (kumppanit/koulutukset ammattilaisille/tallenteet). Julkaisuaikataulu ei ole vielä varmistunut.

Ammattikorkeakoulut järjestävät GAS-koulutuksia.

Terapian keskeytys

Kysymys: Lapsikuntoutuja lähtee perheensä kanssa vanhempien kotimaahan 3-4 kuukauden ajaksi kuka tekee ilmoituksen kuntoutuksen keskeytyksestä, perhe vai palveluntuottaja? Onko ilmoitus Kelaan välttämätön?

Vastaus: Asiakkaan/hoitajan tulee ilmoittaa Kelaan ulkomailla oleskelusta.

Terapiapalautteen sähköinen toimittaminen

Kysymys: Onko tulossa mahdollisuus terapiapalautteen toimittamiseen sähköisesti?

Vastaus: Tällä hetkellä ei ole tiedossa milloin terapiapalautteen sähköinen toimittaminen mahdollistuu. Terapiapalautteen sähköinen toimittaminen ei ole tällä hetkellä mahdollista.

Läheisen ohjaus

Kysymys: Lapsiasiakkaan vanhempien ohjaus tilanteissa, joissa erillisiä ohjauskäyntejä ei ole suositeltu eikä myönnetty, mutta lapsen läsnäolo ei ole lapsen kehitykselle hyväksi kun vanhempien kanssa puhutaan lapsen asioista.

Vastaus: Kela voi korvata vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden kustannuksia silloin, kun asiakas osallistuu terapiakäyntiin.

Ohjauskäyntien palveluntuottajan osallistuminen verkostokäynteihin

Kysymys: Miksi vanhemmuuden ohjauskäyntien suorittaja ei saa enää osallistua verkostokäynteihin?

Vastaus: Ohjauspäätökseen ei sisälly verkostokäyntejä. Lapsen terapiaa toteuttava palveluntuottaja osallistuu verkostokäynteihin.

Kela|Fpa

Verkostokäynnit

Suunnittelija Tuuli Saarni, kuntoutuspalvelujen ryhmä

Verkostokäynnit

- Verkostokäynnin **tavoitteena** on, että asiakas ja terapeutti sekä asiakkaan lähitoimijat saavat vuorovaikutuksessa päivitettyä tietoa toisiltaan
- Verkostokäynnillä asiakas ja eri toimijat sopivat yhteisistä asiakkaalle merkityksellisistä tavoitteista ja toimintaperiaatteista
- Asiakas on aina mukana ainakin osan aikaa verkostokäynnistä
- Verkostokäynnit eivät vähennä asiakkaalle myönnettyjä yksilöterapiakäyntejä
- Verkostokäynnin matkakustannukset korvataan Verohallinnon voimassa olevien kilometrikorvausten mukaisesti
- Verkostokäynnin voi toteuttaa terapiakäynnin kanssa saman päivän aikana, asiakkaan jaksaminen huomioiden

Verkostokäynnin toteutus

- Asiakkaan arkiympäristössä
- Kuntoutussuunnitelmakokous tai VASU- tai HOJKS-kokoukseen
- Kesto 60 min, voidaan toteuttaa myös 2 x 60 min

Arkiverkostokäynnit

- o aikuisilla yhteensä enintään 4 käyntiä/vuosi
- o lapsilla ja alle 18-vuotiailla nuorilla yhteensä enintään 4 käyntiä/vuosi

Kuntoutussuunnitelma-, VASU- ja HOJKS-käyntejä

- o aikuisilla yhteensä enintään 4 käyntiä/vuosi
- o lapsilla ja alle 18-vuotiailla nuorilla yhteensä enintään 6 käyntiä/vuosi

Huomioitavaa verkostokäynneissä

- Käynti, joka **ei** ole Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen verkostokäyntinä korvattava:
 - Yhteistyöpalaveri muiden asiakkaan toimijoiden kanssa, jossa asiakas ei ole läsnä
 - Puhelu asiakkaan asioista esim. asiakkaan läheiselle
 - Apuvälineen sovitus hyvinvointialueen tiloissa
 - Käynti, joka toteutuu asiakkaan ollessa julkisessa laitoshoidossa esim. kirjattu osastolle

Arkiverkostokäynnin toteutus

- Arkiverkostokäynnin tavoite on asiakkaan arkeen tutustuminen
- Arkiverkostokäynti toteutuu asiakkaan arkiympäristössä
- Arkiverkostokäynnille voi osallistua myös asiakkaalle merkityksellinen läheinen tai lähiverkostontoimija, asiakkaan ja lapsen tai nuoren osalta huoltajan tai muun* läheisen kanssa yhteisesti sovitulla tavalla
 - huostaanotetun lapsen arkiverkostokäynnille osallistuva läheinen voi olla sijaisvanhempi, biologinen vanhempi ja/tai omahoitaja laitoksesta.
- Toteuta arkiverkostokäynti asiakkaan kotiin
 - terapiajakson alussa
 - jos vaihdut asiakkaan terapeutiksi kesken asiakkaan terapiajakson
 - asiakkaan tarpeen mukaan, jos kyseessä on kuntoutustaan sinulla jatkava asiakas.

Arkiverkostokäynnin toteutuksen esimerkkejä

- Arkiverkostokäynnin voi toteuttaa
 - Päiväkodissa/koulussa/työpaikalla, kun asiakas on itse läsnä
- Arkiverkostokäynti **ei** ole
 - Asiointikäynti esimerkiksi kauppakeskuksessa, kirjastossa jne.
 - Käynti päiväkodissa/koulussa/työpaikalla, kun asiakas ei itse ole läsnä

Verkostokäynti apuvälineen sovituksessa ja käytön ohjauksessa

- Asiakkaan arkiympäristössä toteutuva sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamaa apuvälineen sovitusta tai käytönohjausta
- Kela ei korvaa apuvälineen sovituksesta tai käytönohjauksesta aiheutuvia kuluja, jos se toteutetaan apuvälinekeskuksessa tai vastaavassa

(terveydenhuoltolaki 29 §)

Kuntoutussuunnitelmakekous, VASU- ja HOJKS- kokous

- Kuntoutussuunnitelman laatiminen tai tarkistaminen julkisessa terveydenhuollossa
- Varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen päivähoidossa (VASU)
- Henkilökohtaisen opetussuunnitelman laatimiseen oppilaitoksessa (HOJKS)

(varhaiskasvatuslaki 540/2018 23 § ja perusopetuslaki 17 a §)

Kela|Fpa

Huomioitavia asioita

Erikoissuunnittelija Irma Paso, kuntoutusryhmä

Kuntoutusmaksut

- Palveluntuottaja on voinut lähettää tilityksen Kelaan verkkolaskuna 1.1.2024 lukien, jos hänellä on käytössä sen mahdollistava laskutusohjelma.
- Laki velvoittaa ainoastaan mahdollistamaan verkkolaskun toimittamisen. Vähäisten resurssien vuoksi Kela ei ole tässä vaiheessa julkaisemassa sähköistä laskutusjärjestelmää palveluntuottajille.
- Palveluntuottajan velvollisuus on hankkia laskutusohjelma, joka mahdollistaa verkkolaskujen tekemisen niin, että niiden tiedot vastaavat Kelan laskutuslomakkeita.
- Paperinen laskutus säilyy edelleen toistaiseksi verkkolaskun toimittamisen rinnalla.
- Kelan verkkosivuilla on julkaistu tarkemmat ohjeet verkkolaskutusta koskien: [Laskutusohje kuntoutuksen palveluntuottajalle | Yhteistyökumppanit | Kela](#)
- Yksityinen elinkeinonharjoittaja, jolla on turvakielto, ei voi lähettää Kelaan verkkolaskua.
 - Kelan järjestelmä hakee yrityksen tiedot YTJ-rekisteristä. Jos YTJ-rekisterin tieto ovat puutteelliset turvakiellon vuoksi, ei Kelan järjestelmään voida muodostaa yhteisöasiakkuutta.

Valtakunnallisuus toiminnassa

- Kelassa on haluttu yhtenäistää käytäntöjä ja lisätä myös asiakkaiden yhdenvertaisuutta siirtymällä valtakunnalliseen työjonotyöskentelyyn 1.3.2024 alkaen
- Etuusohejuudistus, uudistettu etuusohe otettu käyttöön vaativan lääkinällisen kuntoutuksen osalta 5/2023 ([Voimassa olevat etuusoheet | Tietoa Kelasta | Kela](#))
 - Etuusoheetta päivitetään tarpeen mukaan, viimeisin versio on 21.5.2024

Kela|Fpa[®]

Sopimus ja sopimuskauden aikaiset muutokset

Suunnittelija Eveliina Luukela, hankinta- ja sopimushallintaryhmä

Muutoksista ilmoittaminen

- Yritysmuutoksista on ilmoitettu Kelaan vähintään 3 kk etukäteen
- Myös muista muutoksista on ilmoitettu Kelaan hyvin etukäteen
- [Muutoksista ilmoittaminen | Kumppanit | Kela](#)
 - Sopimushallinnan sähköpostiin on lisätty vastausviesti, että viesti on tullut perille
 - Olemme yhteydessä, jos tarvitsemme lisätietoa
 - Viestit käsitellään pääasiassa saapumisjärjestyksessä
 - Kelan organisaatiomuutos ei vaikuta sopimushallinnan sähköpostiosoitteisiin ja eikä voimassa oleviin sopimuksiin

Taloudellisen tilanteen seuranta

- Palveluntuottajan on toimitettava Kelalle sopimussuhteen aikana 12 kuukauden välein selvitys yrityksen taloudellisesta tilanteesta.
- Todistuksia ei tarvitse toimittaa, jos palveluntuottajan tiedot ovat saatavissa Vastuu Groupin Luotettava Kumppani- palvelusta. Luotettava Kumppani raportin tulee olla voimassa oleva
- Lähetä selvitykset seuraavan kerran 1.11.-30.11.2024
 - Lisätietoa: [Muutoksista ilmoittaminen | Kumppanit | Kela](#)

Palvelujen järjestäminen asiakkaalle

- Asiakas valitsee yksilöterapian palveluntuottajan ensisijaisesti niistä palveluntuottajista, jotka ovat tulleet hyväksytyksi siihen kuntaryhmään, jossa asiakkaan asuinkunta sijaitsee
- Jos palveluntuottajaa ei ole saatavilla asiakkaan asuinkunnan kuntaryhmästä, voi asiakas valita palveluntuottajan viereisestä kuntaryhmästä
 - Palveluntuottaja ja asiakas sopivat yhdessä terapian toteutustavasta
 - Asiakas ei voi valita palveluntuottajaa hankinta-alueen (ent. vakuutuspiirin) rajan ulkopuolelta
 - Jos asiasta on kysyttävää, olkaa hyvissä ajoin yhteydessä Kelan sopimushallintaan

Terapiapalvelujen saatavuus

- Psykoterapiapalveluja tarvitaan lisää kaikilla hankinta-alueille
- Toimintaterapiapalveluja tarvitaan lisää kaikilla hankinta-alueille
- Puheterapiapalveluja tarvitaan lisää kaikilla muilla hankinta-alueilla paitsi pohjoisen vakuutuspiirin hankinta-alueella

Ole yhteydessä Kelan sopimushallintaan, mikäli palveluntuottajana teillä on mahdollisuus tarjota palvelua uusille asiakkaille ja/tai lisätä terapeutteja

Terapeuttien lisääminen

- "Palveluntuottaja voi lisätä terapeutteja sopimukseen, jos palveluntuottajalle on tehty enemmän asiakaspäätöksiä tai palveluntuottajalle hakeutuu enemmän Kelan asiakkaita kun palveluntuottajan tarjouksessaan ilmoittama asiakasmäärä on."
- Palveluntuottaja voi esittää terapeutin lisäämistä Kelalle, jos hänelle on **hakeutumassa enemmän asiakkaita** kuin hän on tarjonnut asiakaspaikkoja, vaikka asiakaspaikat eivät olisikaan lisäämispyynnön hetkellä vielä täynnä.
 - Kela pyytää tarvittaessa asiakkaiden (ennakoidusta) hakeutumisesta kirjallisen selvityksen ja voi sen perusteella antaa luvan lisätä terapeutti. Tämä ei vaikuta terapeuttien lisäämistä koskevaan laatutarkasteluun.

Palveluntuottajien verkkosivujen päivitys

- Muistakaa päivittää ja ylläpitää omia verkkosivuja sopimuksen ja palvelukuvauksen mukaisesti
- Päivitetyt ja ajantasaiset verkkosivut auttavat asiakasta palveluntuottajan valinnassa
 - Palveluntuottajan omille verkkosivulle on hyvä lisätä tieto vapaista tai lähitulevaisuudessa vapautuvista asiakaspaikoista

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonta

- Uusi valvontalaki tuli voimaan 1.1.2024 alkaen
- Kela on julkaissut palvelujen järjestäjänä omavalvontaohjelman:
 - [kelan-kuntoutuspalvelujen-omavalvontaohjelma-pdf](#)
- Kela tulee julkaisemaan omavalvontaraportin Kelan verkkosivuilla ja tiedottamaan, kun ensimmäinen raportti on julkaistu
- Palveluntuottajan tulee huomioida uuden valvontalain velvoitteet tuottaessaan terveydenhuollon palveluja
- Jos palveluntuottajan toiminnassa tapahtuu muutoksia, palveluntuottajan tehtävänä on varmistaa, että sillä on valvontalain edellyttämä oikeus tuottaa terveydenhuollon palvelua. Aluehallintovirastot ja Valvira ohjaavat palveluntuottajia valvontalain soveltamiskysymyksissä.

Sopimusterapeuttien laatupisteiden päivitys

- **Kysymys:** Jos tulee uusi sopimuskausi, onko suunnitteilla tarjota mahdollisuus päivittää sopimusterapeuttien laatupisteitä sopimuskauden aikana? On odotettavissa kokeneiden terapeuttien eläköitymisaalto, ja se, ettei pisteitä voida päivittää, johtaa siihen, että eläköityvien terapeuttien tilalle ei voida saada nuoremman polven terapeutteja kokonaislaatupisteiden laskematta. Terapeutit kuitenkin koulutautuvat myös sopimuskauden aikana, ja työkokemusvuodet lisääntyvät.
- **Vastaus:** Kesken sopimuskauden laatupisteitä ei ole mahdollista päivittää. Laatupisteet ovat koko kuluvan sopimuskauden annetun tarjouksen mukaiset. Kela ei voi tässä vaiheessa ottaa kantaa uutta hankintaa koskeviin kysymyksiin.

Rekisteröimismenettelyyn siirtymiseen vaadittava lainmuutos

- **Kysymys:** Miten rekisteröimismenettelyyn siirtymiseen vaadittavat lakimuutokset ovat edenneet?
- **Vastaus:** Kela on laatinut STM:n kanssa lainmuutoksen taustamuistiota vuosien 2022 ja 2023 aikana. Kela odottaa, että STM ottaa lainmuutoksen työn alle.

Kela|Fpa

Auditoinnin terveisiä

Tarkastaja Heidi Grandell-Niemi, asiakkuusyksikkö, laaturyhmä

Auditoinnin tarkoitus

Auditoinnilla selvitetään, vastaako terapiapalvelun tuottajan toiminta tehtyjen sopimusten, tarjousten, palvelukuvauksen sekä kuntoutustoimintaa ohjaavien lakien ja asetusten vaatimuksia.

Auditointiprosessi

- Vuosisuunnitelman palveluntuottajat valikoituvat satunnaisotannalla ja riskiperusteisesti.
- Palveluntuottajalle ilmoitetaan etukäteen auditoinnin toteuttamisesta ja käydään puhelimitse läpi auditointiin valmistautuminen.
- Auditointikäynnin ohjelma
 - Aloituskeskustelu, auditoinnin tavoitteet ja palveluntuottajan toiminnan esittely
 - Terapiaa koskevat tiedot mm. laatutyö, henkilöstö ja asiakasturvallisuus
 - Terapian toteuttaminen, kirjaaminen ja laskutus
- Päätöskeskustelussa todetaan tehdyt havainnot.
- Auditointikertomus kahden viikon kuluttua auditointikäynnistä.
- Palveluntuottajan vastine havaintoihin neljän viikon kuluessa auditointikäynnistä.
- Auditoinnin päättymisestä ilmoitetaan päätöskirjeellä.

Yleisimmät vahvuudet vuonna 2023

- Monipuolinen asiakaskunnan mukainen kouluttautuminen ja työkokemus
- Aktiivinen yhteistyö asiakkaan verkoston kanssa
- Terapian kytkeytyminen asiakkaan arkeen
- Laatutyö tuki terapian toteuttamista
- Tilat ja laitteet

Yleisimmät havainnot (poikkeamat) vuonna 2023

- Terapiapalaute oli toimitettu myöhässä Kelaan
- Menettelyohjeissa erityistilanteisiin oli puutteita
- Terapiapalautteen sisältö ei ollut KU117 lomakkeen mukainen
- Vakuutusturva ei ollut palvelukuvauksen mukainen
- Terapiasuunnitelman käyttö ei vastannut palvelukuvausta
- GAS-menetelmän käyttö oli vajavaista

Palveluntuottajien palautetta Kelalle

- Eniten palautetta terapiapalautteen sähköisestä toimittamisesta
- Sopimuskauden ja kilpailutuksen palaute
 - Pisteytykset, muutosilmoitukset, työntekijöiden vaihtuminen jne
- Viivästyneistä kuntoutuspäätöksistä ollaan huolissaan
- Päivitetty Terapiapalautepohja (KU117) saa palautetta
 - Toistoa, "ei saa suosittaa jatkoa, hoitavalta taholta kysytään suositusten määrää..."
- GAS-menetelmästä palautetta puolesta ja vastaan
- Kehuttu yhteistyötä Kelan kanssa (kunhan saa yhteyden)
 - Kovasti toivotaan, ettei vaativa terapia siirtyisi Kelasta pois

Auditoinnin viestiä palveluntuottajille

- Havainnot ovat vuosittain lähes samanlaisia
 - Palvelukuvausten tuntemus näkyy havainnoissa
- Havaintojen määrän keskiarvo on pienentynyt viime vuosina
- Alihankinnan käyttö
 - Palvelukuvauksen edellyttämät vakuutukset ja EA:t
- Yhteistyö palveluntuottajien kanssa toimii mukavasti
- Auditoinnin kehittämisenäkökulma näkyy palautteissa
 - "Hyödyllinen tapahtuma, haastoi miettimään omia toimintatapojaan ja muuttamaan niitä."
 - "Keskustelu auditoinnin aikana oli avointa ja vastavuoroista tuoden uusia näkökulmia ja vahvisti omien toimintatapojen toimivuutta."
 - "Kun valmistauduimme auditointiin, tuli monet asiat selkeytettyä, päivitettyä ja järjestettyä."

Kela|Fpa[®]

Tulevien terapia- hankintojen valmistelu

Projektipäällikkö Johanna Rouvinen, työ- ja toimintakykyetuuksien osaamiskeskus

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen terapiat

V. 2022
yksilöterapioida
sai

42 437

asiakasta,

ryhmäterapioida

296

asiakasta

Suurin Kelan hankkima
kokonaisuus. V. 2022

88 yksilöterapian
tarjouskilpailua

70 ryhmä-
terapian
tarjouskilpailua
(v. 2021)

Yksilöterapiatarjouksia

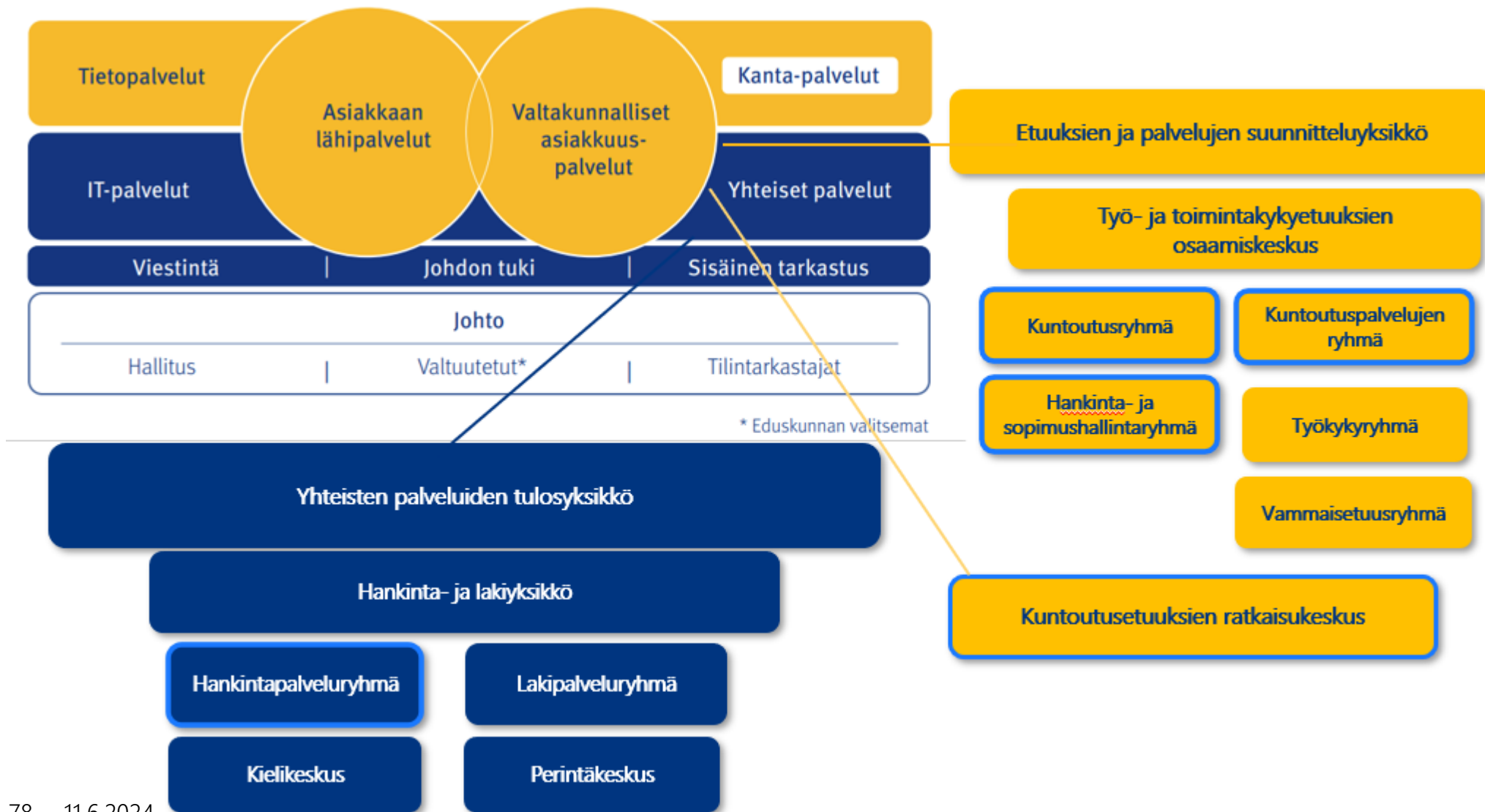
3848

Ryhmä-
terapiatarjouksia

483

11 yksilöterapiamuotoa
7 ryhmäterapiamuotoa

Projektiin osallistuvat Kelan yksiköt

Sopimuskaudet ja optiovuodet

Ryhmäterapiat

- Sopimus 2022-2023
- Optiovuodet 2024 -2025

Yksilöterapiat

- Sopimus 2023-2024
- Optiovuodet 2025-2026

Nykyisten sopimuskausien (ml. mahdolliset optiovuodet) jälkeiset hankinnat valmistellaan ja toteutetaan Kelassa projektina.

Vuoden 2025 optiot on otettu käyttöön

- Kela on antanut 30.4.2024 tiedotteen v. 2025 optioiden käytöstä: [Kela ilmoittaa vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden optioiden käytöstä vuonna 2025 | Kela](#)
- Vuoden 2026 mahdollisesta optiovuoden käytöstä ilmoitetaan myöhemmin (31.5.2025 mennessä).

Projektin tavoitteet

Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden hankinnan valmistelu ja toteutus siten, että

- asiakkaiden terapiat jatkuvat mahdollisimman saumattomasti nykyisten sopimuskausien päättyessä ja
- asiakkaille saadaan järjestettyä valtakunnallisesti riittävät, laadukkaat terapiat.

Terapioiden hankinnan ja sopimuskauden aikaisen toiminnan kehittäminen ja sujuvoittaminen

- taustalla mm. sopimuskauden aikaiset kokemukset ja saadut palautteet sekä yhteiskunnallinen kehitys
- lähtökohtana muutostarpeiden tunnistaminen ja vaikutusten arviointi eri näkökulmista (mm. asiakkaat, palveluntuottajat)

A photograph of a man and a young girl looking out a window. The man is in the background, slightly out of focus, wearing a plaid shirt. The girl is in the foreground, leaning on the windowsill, wearing a green long-sleeved shirt. The window shows a view of trees and a building outside.

Kela|Fpa[®]

Ajankohtaisia asioita

Suunnittelija Minna Muñoz, kuntoutuspalvelujen ryhmä

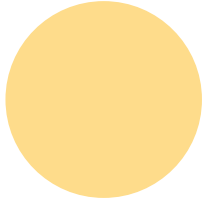
Palautetta terapioiden palvelukuvauksesta

- Uutta terapioiden palvelukuvausta on alettu valmistelemaan
- Mikäli haluat, voit antaa vapaamuotoista palautetta siitä,
 - mikä palvelukuvauksessa on toiminut?
 - mitä palvelukuvauksessa tulisi kehittää?
- Laita palautteesi osoitteeseen kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi otsikolla "Palautetta terapioiden palvelukuvauksesta"

Hyödyllisiä linkkejä

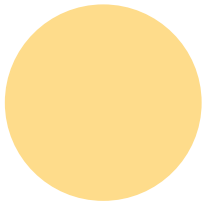
- [Kelan kuntoutuspalveluiden sivut yhteistyökumppaneille](#)
 - [Ohjeita kuntoutuksen palveluntuottajille](#)
 - [Yhteystiedot kuntoutuksen palveluntuottajille](#)
 - [Kuntoutuksen tapahtumat ja koulutukset](#)
 - [Koulutukset ammattilaisille](#)
 - [Kuntoutuksen kehittäminen](#)
- [Kelan kuntoutuksen sivut henkilöasiakkaille](#)
 - Tietoa eri kuntoutusvaihtoehdoista ja kuntoutukseen hakeutumisesta
- [Kelan tietotarjotin](#)
 - Kelan tutkimus- ja tilastotietoa
- [Terveysinfo uutiskirje](#)
 - Terveystietoa ammattilaisille

Yhteydenotot Kelaan: sähköposti

kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

- Yhteydenotot koskien kuntoutuksen palvelukuvauksia ja niiden tulkintoja

etelainenvp.terapiasopimukset@kela.fi (eteläinen vakuutuspiiri)

keskinenvp.terapiasopimukset@kela.fi (keskinen vakuutuspiiri)

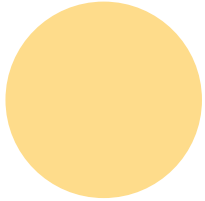
lantinenvp.terapiasopimukset@kela.fi (läntinen vakuutuspiiri)

itainenvp.terapiasopimukset@kela.fi (itäinen vakuutuspiiri)

pohjoinenvp.terapiasopimukset@kela.fi (pohjoinen vakuutuspiiri)

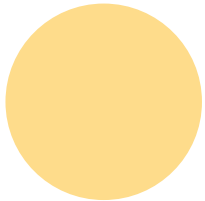
- Yhteydenotot koskien terapiasopimukseen liittyviä asioita
- Ohjeet muutosten ilmoittamiseen löytyvät Kelan verkkosivuilta: [Muutoksista ilmoittaminen | Kumppanit | Kela](#)

Yhteydenotot Kelaan: chatti ja viranomaislinja

Yhteistyökumppanien chatti

- Chatti on avoinna ma–pe klo 9–15.
- Chatissä viranomaista tai palveluntuottajaa neuvotaan yleisellä tasolla. Siellä ei vastata yksittäistä asiakasta koskeviin kysymyksiin. Älä kirjoita chattiin asiakkaan henkilötietoja.

Viranomaislinja 020 692 235 palvelee ma–pe klo 9–15.

- Viranomaislinjalla voit kysyä kysymyksiä, jotka koskevat etuuksien perusteita, hakemismenettelyä, asian käsittelyvaihetta tai etuuden määrää ja maksamista. Jos kysyt yksittäisen asiakkaan tietoja, varmistamme puhelun aikana, että sinulla on oikeus saada kyseiset tiedot.
- Yksittäisiä asiakkaita koskevissa kysymyksissä tulee olla yhteydessä viranomaislinjalle.
- **Palveluntuottajien yhteydenotot** ensisijaisesti Kelaan sähköpostilla Kelan kuntoutuksen sähköpostilaatikoihin. Palvelun vastuusuunnittelija saattaa olla esim. virkavapaalla, jolloin suoraan vastuusuunnittelijalle lähetetty viesti voi jäädä pitkäksi aikaa vastaamatta.

Kela|Fpa

Kiitos osallistumisesta ja mukavaa kesää!